

Előfizetői ár:

Egyben, házas hűdvé
 Magyaróra . . . 2 korona.
 Külsőre . . . . 4 korona.
 * * * * *

Évesre, postán hűdvé
 Magyaróra . . . 8 k. 80 ft.
 Külsőre . . . . 9 k. 50 ft.
 * * * * *

Éves újság illa.

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS ÚJSÁG)

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Megjelen minden nap,
 hétfő és
 ünnepnapok kivételével.
 * * * * *
 Szerkesztő és kiadó: I. Juhász Béla.
 Budapest-nagy-úton 161 sz.
 Juhász-Béla.
 Hova a lap szállani és megrendés
 részére vonatkozó iratokat
 toltok küldendők.
 * * * * *
 Telefon: 141. szám.

Szerkesztésért felelős: **Hollósy János** // Igaz újság 2 illár. // Laptulajdonos: a Nyomda-Részvénytársaság

Ungarske Magazin.

Az olvasó, megakadva a szemé cimen, azt fogja kérdezni, hogy mi az ördög lehet ez? Mit lehet a magyaroknak magazinban rakni? Legföljebb a politikusat lehetne, azokat se lenne kár, ha megpenészednének. Lehet, hogy ez tenné őket értékesekké, mint a rochefort-sajtót. Ambár hiszen elég penészes a magyar politika így is, egész a közepéig beette magát a közepkori penész, még sincs annyira érteke se az országra nézve, mint egy ütötaplónak.

No, az Ungarske Magazin nem is ilyen boldogság. Az nem politika, legalább is nem közigy. Az egy roppant komoly intézmény. Most nyit meg Stockholmban, vagy Kristiniában vagy hol, de mégis alighanem Koppenhágában, nem lehet bizonyosan tudni, mert az egyik újság Svédországból jelenti a nagy hirt, a másik Norvégországból, ellenben a minisztert, aki megnyitotta a magyar magazint, valamennyi Hölbornnak írja. Ez pedig olyan dán név, amennyire nem dán a Mayer. Kissé zavaros a dolog, de azt is el kell ismerni, hogy régen volt ám az, mikor a gazdasági tudósítók földrajtot tanultak.

Mindégy no, azért az Ungarske Magazin mégis nagyon komoly intézmény s bizonyosan a komolysághoz merően, sőt, lehet, azon belül is sokba került a magyar államnak. Nem baj, mégis. Az Ungarske Magazin a magyar külö-legességék áruháza odakint az ugynevezett világpiacra. Lehet benne vasárónál halbeskát, karikás ostort, meg tulipános szűrt. Csupa olyan holmit, a mi nélkül eddig boldogtalanok érezték magát a dánus. Tüvé is tette már érték az egész világot. Ezer szerencseje, hogy most már mind megkaphatja ott helyben. De nem kisebb a Lukács kormányé sem, hogy ilyen folséges ötlete támadt. Legalább lesz mi az ellenzék szemébe vágni a jövő héten. Pártoljuk a magyar ípart! — ez fogják önézetesen felcáni, ha az ellenzék azt kérdi tőlük, hogy mi dolguk van még az országházban, mikor már befeláratk a királynak mindent, a mit kívánt.

Hát igen, ilyen a magyar íparpártolás. Nagyon közkeletű dolog, mindnyájan trünk és beszélünk róla. Az angol elemi iskolás könyvekben van egy olvashmány, az a címe: Mért lehet búzske az angol arra, hogy ő angolnak született. A kérdésre vagy tiz felelet következik. A tizedik azt mondja: azért, mert a világ legjobb iparcikkeit angolok csinálják. Ezzel az egy mondatall az angolok el is intézik az egész ípar-kérdést. A mi ol-

vasokönyvünkben egyre-másra tiz egész olvashmány jut az íparra. De az mind azon végződik, hogy pártoljuk a hazai ípart. Ebből is világos, hogy nem pártolja senki. Aki pedig pártolja, az állam, az jobban tene, ha nem pártolná.

Bizonyoság rá ez az Ungarske Magazin is, akárhol van. Olyan együgyű dolog, amilyen becsületlen intenció létesítette. A cél bizonyosan az volt: új piacot nyitni a magyar íparnak és kereskedelemnek. De attól lehet félni, hogy ebből nem igen lesz vásár. A kivételnek az a titka, hogy a termelő ország alkalmazkodik a fogyasztó ország szükségleteihez. Kutyabaja se volna például a hazai ruházati íparnak, ha az angolok mihozánk csak a skót parasztnemzeti viseletet importálnák és a franciák a breton parasztaft. Csakhogy a külföldnek több ezze van s inkább gőzkekek szállít hozzánk, mint tengri hajókra való kazánokat. Mert tisztában van vele, hogy a magyaroknak gőzkekre van szüksége s nem fog a Marosfa hadihajókat építeni a gőzkaának kedvevert. Mi ellenben föltesztük, hogy Hamlet most már meg fogja vátoztatni a nemzeti viseletét s ráncos csizmában és tulipános szűrtben siet találkozni az apja lelkevel.

A kivételnek bizonyára vannak speciális nemzeti termékei is, a mik keresettek a világpiacra. De nem azért, mert az a holmi nemzeti exkluzív, hanem azért, mert az illető nemzet csinálja belöle a legjobbat. Ilyen az angol acél, a svájci sajt és — a magyar liszt. Ha a világ minden nagy városában magyar pékműhelyt csinálnának, amely magyar lisztet dolgozik, annak nyilván lenne publikuma. De rózsás fakanálból és kalotaszegi kötenyből nem lehet folgdagítani a honházat.

Zene és általános műveltség.

Iris Schoppelt Henrik.

Azon állás, melyet a zene manapság az ugynevezett „általános műveltség” tagos körében elfoglal, korábbi időkkel szemben sokat vezetett süllyedő. A klasszikus ökorban ez, és nem a képművészetek, képzte a szellemi és kulturélt központját. Mint erkölcsi hatalom működött, és éppen a vezetők szellemek. Platón és Aristoteles alkották meg a zene, atikának egy magasra fejtődött rendszerét. A közöpkor a régiok örökségét keresztény értelemben tovább fejlesztette azáltal, hogy a zene erkölcsi erejét egy keresztény életélet szolgálatába állította. Minden kulturérdetnek a zenezet létl ujra a gyantpontra, mert a közöpkori műveltség képviselője, a papaság, a zenei képzés bizonyos fokát mint soraita való felvételre szükséges előfeltételt állapította meg.

Sajnálata mellő hány a modern kulturétoenomi kutatásnál, hogy a zenezet ezen jelentékeny szerepét teljesen

mentőketek tekintik. Az íradalom és a képművészetek története már régóta az általános műveltség lényeges alkotórésze, csak a zenezetet nem veszi figyelembe a modern kultúrtörténet, úgy, ahogy azt megérdemelné. Azért csak műveltember a zenezettel szemben közömbösen visielhetti, sőt kevérese becsüli. A zenezetet már nem képes erkölcsi hatalmat a régi terjedelmében érvényre juttatni. A népnevületben törekvésben igen gazdag kor, amelyben élünk, még nem gondolt arra, hogy a zenezettel a régi időköt fogva kipróbált erkölcsi erejét szolgálatba vegye. Igaz, hogy ezen művészetet egy egész más szerepkörrel kellene felruhazni az ifjúsági nevelésben, mert csak a fiatal korban szerzett mozgásterj nyújt igazi művészeti vezetést és művelési felmagasztalást későbbi éveken át. A modern „szponzoring versenyek” rendezése nagyon szép és diócsorodó dolog, de a zene megérdemlésének hiányát, amely a képművészet nagy részénél a zene fiatal korban való figyelembe kivetésénél nagyobb következettséghez, élhetőséghez, csak által megzantától nem lehet. A laikus éppen csak azt élveheti, amihhez a műveltség forrákának megfelelő értelmi képességgel rendelkezik. Hogy a zene igazán általános, szellemet és szívét képműveléssel határozott módon kifejthesse, egész más szerepet kell játszania az ifjúsági nevelésben. Ebben a tekintetben azonban nem tesznek semmit a modern képművelétek. Ennek a szomorú ténynek az oka abban rejlik, hogy vezető körökben a zene külföldi rátermettségű ifjúsági művészetnek tartják, melynek urialására egész különleges tehetség szükséges. A matematika példája tanítja, hogy — még akkor is ha fönti névet helyes voltát feltételezzük — ilyen körülmények között minden szellemileg normális egyénnél az érdeklődést fel lehet ébreszteni és a megérdemelt bizonyos fokig ki lehet képezni. Ezirányban azonban tanítótevékenk az különösen a gimnaziumok igen keveset tesznek a zene érdekében. Az a tanuló, aki az iskolán kívül nem részesül külön zene oktatásban, a zenezettel való minden kontaktust elveszt és későbbi éveiben is érdeklődés és mozgatás nélkül visielkedik iránta. És mégis gimnaziumaink tananyaga nagyon gyakran nyújt alkalmat zenei kérdések tárgyalására. Ennek illusztrálására néhány példavet szolgolok.

Tökéletes és az antik kulturéletek az a képművelés és a zenezetet, a görögök „muzsaművészetét” annyira elhanyagolják, amint az esnyos tényleg van? Nem. Ha a zene magas kulturai jelentőségéről ujra helyes ítéletet akarunk szerezni, olvassuk el a 19 századbeli Forlitage, Westphal, Helmholtz, Ambros és mások munkáit, melyek a görögökönél létezeit zenezéit szólnak. Ezekből kitűnik először, hogy a zenezetet a görögök éppen annyira becsülik, mint a költészetet és a képművészetet, másodsor, hogy a zene és a költészet a görög kulturája legfőbb virágzásában annyira szoros kapcsolatban voltak szinte ösenfűtött egymással „dass die G-schichte hellenischer Musik notwendig auch in das Gebiet hellenischer Dichtkunst hinüber greifen muss und umgekehrt.“ Amit más mint hellén költészetet csodálunk, csak töredék; mert csak a szavillieg hozzá-arró zene „rückte die Pindarische Ode, die Sophokleische Seno in die volle Beleuchtung des hellenischen Tages.“ Mai nézetek szerint, mellyel a

*) Ambros: A zene történelme, 2 kiadás, I. 219.

Értesítés!

A n. é. közönség becses tudomására adom, hogy **Ucz Moskovits Izidor úr Kohári-utcai kavéházát megvettem**, és a mai kor igényeinek megfelelőleg renováltam és **folyó hó 21-én megnyitom.**

Sok évi szaktapasztalattal feljogosítanak azon kijelentésre, hogy ületelen a leg-szolid-ból aszpon, a t. közönség igényeit minden tekintetben figyelembe véve, fogom vezetni. — A nagyérdemű közö ség szives pártfogását kérem, — vagyok tisztellett: **DÉRY MIHÁLY.**

30 ól mult ózai végású igen szép nyarfa olcsón eladó Hejjas Mihaly Pinczeszövetkezeti igazgató helyotia-telepi birtokán; értekezni lehet a tulajdonossal a Pinczeszövetkezettél. 6209

Házeladás.

A törvényszéki palota atellenében, a Rákóczi-út 20. számú ház eladé. — Értekezni lehet Biré Zsigmond kalap-üzletében, a Nagykörösi-utcán. 6240

Irodista vagy irodista kis-asszony azonnal alkalmazást nyer. Cim a kiadóhivatalban. 6298

Értesítés.

Tisztelettel értesítém a nagyérdemű közön-séget, hogy építési iparomat újból megkezd-tem, s állók a nagyérdemű közönség be-csés rendelkezésére. E vállalkozás építés-terén előforduló bármily munkálatok, úgy kisebbek, mint nagyban. Új építést, átalakítást, tervezést és költöztetéseket a legutján csobbárak mellett készítek. Hogy a megrendelőket pontosan teljesíthessem, ártársulani egy szakép-est építő mesterrel. Vagyunk ártáto tisztelőit:

Díos István és Tára építők. Munkácsy-(Homoki)-utca 39. szám alatt.

A Pinczeszövetkezettél igen olcsó borovi-fenyő ka dá k vannak eladó k. Megtekinthetők a Pinczeszövetkezettél 6300

Házvezetőnőnek

vagy üzletbe pénztárosnőnek ajánl-kodik egy fiatal hölgy. Ajánlatok e lap kiadóhivatalába küldendők. 6342

Hirdetmény.

A református egyház pénztári hí-vatala a régi kollegium épületéből az új kollegium Aradi-utca felőli magas földszintjére helyzetetett át. Bejárás az Aradi-utcai kapun, Szi-lárdi Zsigmond gabona-ereskedő há-zával szemben, a Fuchs-féle ház mellett. 6307

Artezi borviz!

Főleg házaról hozott tiszta artezi vízből gyártott, szénával feltöltet borviz kapható fel ikerként 8 filléért házhöz szállítva, **KOVÁCS-féle artezi székvizgyárban.** VII. ker., Kossuth város, Zöldsa-utca 2 szám alatt Telefon szám: 182. 6208

Kiadó ház.

IV. ker. 6. új szám alatti ház, mely áll 4 padolt szoba, 2 konyha, 1 szpiz. 1 nagy kamra, istálló és a szükséges mellékhelyiségekből. nov. IRE kiadó, esetleg azonnal is átvehető; értekezhetni **Lazar János** tulajdonosnál, IV. ker. 8. szám alatt. 6346

Nagy tűzhelyraktár!!

Raktaron levő takaréktűzhelyek és üthazak leszállított arban kaphatók **Schrötter Beia** 5012 lakatosmesternél, Folyóka-utca 90. 82

Rózsa-burgonya

válogatott, kapható kicsinyben és nagyban, 100 kilo 7 kor. 60 filler, 1 kilo 8 filler 5. azon liszt kereskedésében, Deak-ter K. szim, Bóka-czég mellett. 6348

Gazdasági gépek javítása

a legolcsóbban és a leggyorsabban eszközöltetnek a **Gazdasági Gépjavító Műhelyben,** V. kerület, Ten-hé-utca 270-ik szám alatt. 6347

Figyelem!

Van szerepem a t. közönség b. figyelmét felhívni **liszt- és tórnóy-üzletre.** Hol és hisz mindenki kikín-dal az **szombolyai lisztok,** azon kívül az ud. **nagy raktárt tartok kukorica, árpa, zab, korpá,** sapon **friss kukorica- és árpa-darabot,** a legolcsóbban napl arban pontosan megkiszárolva. **Kívánatra házhoz szállítva.** Szives pártfogást kérem, vagyok tisztellett:

Radó József,

Gazdasági özményekkel a Hacklerházar

A drágaság

üzletemben megszűnt. Tessek nálam próbabevásárlást eszközö-zolni. — Különösen ajánlom háztartási **pörkölt kavémát,** mely cuba, gyöngy, moeca és aranyjáva vegyítés-ből áll s kellemes ízével és zamattalja a legnagyobb kávényencet is meghódítja; továbbá ajánlom: **világhírű hengerzalmi lisztjeimet** a **friss fűszeraranyamat.** Tisztelettel

Beke Gyula

fűszer-, csemege- és liszt-kereskedő, Rákóczi-ut és Klapka-utca sarok, a Zöldsa-gyiacsón. 6176

Aki igazán jót akar, az eredeti „Pi. ff” varrógépet vegyen,

amely sobasem mondja fel a szolgálatot, s így azaz a k kellemetlen vesztéselét minek meg Ugy min den ipari célra mint családi használatra és a mű-bítmésére kiválóan alkalmas. — Az eredeti Pfaff varrógépek kiváló jóságát igazolja az is, hogy eladóknak nem kell fégyőnkeregg mint ma a varró-gépek eladásához.

Egyedül nap raktár: **Tóby Lajos** mechanikusnál, III., Koháry-gyca 2 szám, Beretvá-szállóval szemben.

Bogovics József gyoramelegítő, **csesrépkálya** készítő **Kecskeméten** (Kaszap utca 12 (szajta háza))

==

Készít: mindennemű **cses répkályhát, takaréktűzhelyeket** és **szajla épületeit**

Nincs többé gyomorfájás! A szabadalmazott Kakukfű keserű

(elix fum. off.) házi készítésű néhány napi használat után teljesen megszűnteti a mákos étvágytalanságot, hány ingert gyomor idegességet, hasmenést és mindennemű gyomorfájást. Egy üveg ára **80 filler.** Főraktár: **Török József** gyógyszer-tára Budapest. — **Kecskeméten** egyedül kapható: **Hornyak Ferencz** „Angyal” drogeriájában, Nagykörösi utca, Dobány nagytöze dével szemben. Óvaskodj az utánazótól. Csak akkor valódi, ha a dugón és kupa kon elix fumar off. védjegy rajta van

Megérkezett a Magyarország és Ausztria modernizált gyoramelegítő **csesrépkályhák** világító aj-tólak, **neszter vendéglorok, melegítő és gyújtó kályhák** elarusítója **Leicht István** gyoramelegítő **csesrépkályha** készítő. Műhely: Szarvas-u 14. Raktár: Kéttlemplonok **Sahin Toth József** csipészemester úr ültet-tésén, ahol **figyelmre-burkolók, takaréktűzhelyek és épületeknek** jótulajdonos kaphatók

Kiadó bolthelyiség.

A Leszállító-Bank épületben 1 nagy üzletelhelyiség folyó évi november 1-től **kiadó.** 6112

Házeladás!

VII. tized, Mezei-, Széles- és a Csóka-utcára fekvő 315. régi sz. a. 180 négyszögöl telkű sarokháznagyon kedvező feltételek mellett eladó. Bővebb értesítést ad özvegy **Kiriák Gergelyné,** 2-ik tized, Zimay László-utca 12. szám alatt. 6133

Rövid ZONGORA

keresztthúros, kitünő karban, olcsón eladó **Bocskay-(Zöldkert) utca 13. sz.** A tisztelt vendéglős és kormáráros uraknak ajánljuk ez évi természetes kitünő jó, tisztan kezelt borainkat a legolcsóbb áron. **KECSKEMÉTI BORTERMELŐK ELSŐ PINCZESZÖVETKEZETE.**